

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Telecommunicatie

van Eijk, N.A.N.M.; Stevens, D.

Published in:
Computerrecht

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
van Eijk, N., & Stevens, D. (2011). Telecommunicatie. *Computerrecht*, 2011(5), 270-273.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <http://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Nederland

Wetsvoorstel implementatie
Europees telecomkader

127

De Tweede Kamer heeft eindelijk de behandeling afgerond van het wetsvoorstel ter implementatie van de herziene Europese richtlijnen. Veel uit het wetsvoorstel leverde geen tot weinig discussie op. Dat kan niet gezegd worden van de reeks amendementen die is aangenomen. Sommige daarvan – onder andere over net neutraliteit en ‘cookies’ – kregen de nodige aandacht in de media. Ik loop in de volgorde van de wet door wat er allemaal is aangenomen. In de eerste plaats is lid 4 van art. 1.3 uit de wet gehaald. Het betreft hier de omstreden bewijslastverzwaring die aan OPTA is opgelegd (*Kamerstukken II 2010/11, 32 549, nr. 18*). De verzwaring zou ertoe geleid hebben dat diverse marktbesluiten bij de rechter zijn gesneuveld. Twee amendementen gaan over ‘toegang tot de kabel’ (*Kamerstukken II 2010/11, 32 549, nr. 18 en 28*). In het eerste wordt bepaald dat OPTA partijen kan aanwijzen met aanmerkelijke marktmacht bij het aanbieden van programmadiensten, waarbij aan aangevoerde partijen de verplichting moet worden opgelegd om de betreffende programmadiensten in wederverkoop aan te bieden. Het tweede amendement betreft de Mediawet en verplicht aanbieders van omroepnetwerken tot het op groothandelniveau ter beschikking stellen van het programma-aanbod tegen kostengeïntereerde tarieven. De amendementen zijn omstreden omdat zij niet in lijn zouden zijn met Europese regels. De minister consulteert hierover de Europese Commissie (*Kamerstukken II 2010/11, 32 549, nr. 43*). Een volgend amendement legt aanbieders van telefonie de verplichting op abonnementen aan te bieden waarbij uitsluitend per seconde kan worden afgerekend. Dit abonnement is ingegeven door het feit dat de meeste mobiele abonnementen een starttarief kennen of afrekenen per minuut (*Kamerstukken II 2010/11, 32 549, nr. 32*). Met het aannemen van het amendement nr. 29 heeft Nederland als eerste lidstaat van de Europese Unie het beginsel van net neutraliteit in de wet neergelegd. Een nieuw art. 7.4a verbiedt het belemmeren of vertragen van diensten of toepassingen op het internet. Op het beginsel zijn slechts een paar uitzonderingen toestaan. Ook is het verboden om de tarieven voor internettoegang afhankelijk te maken van de diensten of toepassingen die worden aangeboden. Telecomaanbieders zullen dus toepassingen als Skype of WhatsApp niet kunnen tegenhouden of hun klanten daarvoor een rekening sturen. Bij AMvB kan nadere invulling aan de bepalingen worden gegeven en kunnen minimum kwaliteitsnormen worden gesteld. Dit laatste was ook al voorzien in het oorspronkelijke voorstel. Bij stemming in de Tweede Kamer werd per ongeluk een subamendement op het net neutraliteitsamendement aangenomen dat filtering om ideologische redenen toestond (*Kamerstukken II 2010/11, 32 549, nr. 41*). Dit is een week later weer ‘hersteld’ via een amendement op de Wegenverkeerswet (*Kamerstukken II 2010/11, 32 403, nr. 15*). Een belangrijk amendement dat weinig aandacht heeft gekregen, legt het communicatiegeheim, dat in meer algemene zin is geregeld in art. 18.13 Telecommunicatiewet, verder vast in de wet via een nieuw art. 11.2a (*Kamerstukken II 2010/11, 32 549, nr. 15*). Aanbieders dienen voor de vertrouwelijkheid van de communicatie zorg te dragen. Inbreuken zijn alleen mogelijk wanneer daartoe uitdrukkelijk toestemming is verleend, de integriteit en veiligheid in het geding is, een en ander nodig is voor het overbrengen van informatie of wanneer er sprake is van de uitvoering van een wettelijk voorschrift of rechterlijk bevel. De betrokken abonnee dient gedetailleerd te worden geïnformeerd wanneer om toestemming wordt verzocht en deze toestemming kan op elk moment worden ingetrokken. De bepaling is mede ingegeven doordat bekend werd dat telecomoperators gebruikmaken van Deep Packet Inspection (DPI). Via DPI kan de inhoud van het communicatieverkeer worden geanalyseerd, een praktijk die omstreden is. Het regelen van cookies kreeg eveneens veel aandacht. Eigenlijk heeft de betreffende regulering een breder karakter en gaat het over het plaatsen of uitlezen van gegevens op randapparatuur. Naast cookies betreft het dus ook zaken als spyware, malware of het uitlezen van gegevens ten behoeve van identiteitsdiefstal. Waar oorspronkelijk in het wetsvoorstel werd volstaan met het overschrijven van de bepaling uit het Europese richtlijnenkader, voegt een amendement (*Kamerstukken II 2010/11, 32 549, nr. 39*) daaraan toe dat het plaatsen van gegevens op randapparatuur die tot doel heeft persoonsgegevens te verzamelen, vermoed wordt een verwerking van persoonsgegevens te zijn als bedoeld in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Het plaatsen van cookies moet daarmee onder meer voldoen aan het strengere toestemmingsregime van de Wbp. De Eerste Kamer, waar het wetsvoorstel inmiddels ligt (*Kamerstukken I 2010/11, 32 549, nr. A*), is nu aan zet. Naar verwachting zullen de nieuwe bepalingen dus niet eerder dan eind van dit jaar in werking kunnen treden.

Kamerstukken I-II 2010/11, 32 549

Bezwaren NMa bij overname
CAIW door KPN

128

De eerder bij de NMa aangemelde overname van CAIW door KPN is onzeker geworden. De NMa is van mening dat een vergunning en derhalve nader onderzoek vereist is (persbericht NMa d.d. 8 augustus 2011, www.nma.nl). De NMa ziet problemen met de concurrentiedruk en een te grote afhankelijkheid van KPN. Voor de overname van CAIW heeft Cif,

de huidige eigenaar van CAIW, de verplichting aan KPN opgelegd om haar (toekomstige) glasvezelnetwerk open te stellen voor andere bedrijven die hun diensten over beide infrastructures willen en kunnen aanbieden. De NMa heeft evenwel twijfels of potentiële afnemers en dus concurrenten van KPN en van CAIW hierin geïnteresseerd zijn en of zij van KPN een voldoende interessant aanbod krijgen. www.nma.nl

Onderzoek naar DPI-
praktijken mobiele sector

129

Mobiele netwerkaanbieders blijken gebruik te maken van Deep Packet Inspection (DPI)-technologie. Daarmee analyseren zij op diepgaand niveau data die over hun mobiele netwerk getransporteerd worden. Mede op verzoek van de minister is door OPTA onderzoek gedaan (‘Voorlopige bevindingen OPTA over gebruik van Deep Packet Inspection door aanbieders van mobiele netwerken’, d.d. 30 juli 2011, *OPTA/ACNB/2011/201469*). Op basis van een gehouden ‘quick-scan’ onder de vier grootste mobiele netwerkaanbieders (KPN, Vodafone, T-Mobile en Tele2) concludeert OPTA dat er in dit stadium van het onderzoek op basis van de Telecommunicatiewet geen aanleiding is voor handhavend optreden. OPTA heeft in het onderzoek geen aanwijzingen gevonden dat de onderzochte aanbieders de mails van hun abonnees lezen, verstuurd foto’s bekijken, of bijdragen op sociale netwerken lezen. De aanbieders hebben ook verklaard dit niet te doen. Evenmin zijn er veiligheidsissues geconstateerd. Het is voor OPTA nog niet duidelijk of de inzet van de door de aanbieders gebruikte analysemiddelen en de daarbij verwerkte gegevens in alle gevallen gerechtvaardigd en proportioneel is. Dit vergt nader onderzoek. Ook zal OPTA de bevindingen en de onderzoeksgegevens ter beschikking stellen aan het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP), die deze betreft bij zijn onderzoek naar de naleving van de Wbp. De bevindingen van het CBP zal OPTA betrekken bij haar verdere onderzoek en indien nodig handhavend optreden. www.opta.nl

Geen regulering omroepmarkt

130

OPTA heeft een concept-marktbesluit over televisiediensten gepubliceerd. (www.opta.nl/nl/actueel/alle-publicaties/publicatie/?id=3431). In tegenstelling tot de eerdere marktbesluiten over de omroepsector ziet OPTA dit maal af van het

nemen van maatregelen omdat geen aanmerkelijke marktmacht kan worden vastgesteld. Belangrijke reden is het toenemen van de concurrentie op de markt van distributie van omroepsignalen: het marktaandeel van de kabelexploitanten daalt en dat van KPN stijgt. In het nieuwe marktbesluit wordt niets meer gezegd over de toegang van programma-aanbieders tot de omroepnetwerken. Die toegang was wel onderdeel van de vorige besluiten. Het conceptbesluit is ter consultatie voorgelegd. www.opta.nl

Consultatie M2M-nummers

131

Het Ministerie van EL&I is een consultatie gestart naar een voorgenomen wijziging van het nummerplan in verband met de invoering van nummers voor Machine-to-Machine (M2M)-diensten (*Stcrt. 2011, 14365, d.d. 4 augustus 2011*). Een eerder ontwerp van deze wijziging was ook al onderwerp van consultatie. Voor M2M-diensten wordt de reeks 097 bestemd. Het doel van de wijziging van het nummerplan is andere nummerreeksen te vrijwaren van gebruik voor M2M-diensten, in het bijzonder de reeks 06. Nummers uit de reeks 0970 worden direct beschikbaar gemaakt voor toekenning. Het huidige gebruik van nummers in deze reeksen voor M2M-diensten mag worden gecontinueerd tot beëindiging van de contractuele overeenkomst van de desbetreffende elektronische communicatiedienst. Vanaf 1 april 2012 moeten nieuwe M2M-toepassingen gebruikmaken van de 097-nummers, uitgezonderd M2M-toepassingen voor consumenten die vanaf 1 oktober 2013 gebruik moeten maken van 097-nummers. *Stcrt. 2011, 14365*

België

Nieuwe wet- en regelgeving

132

In het *Belgisch Staatsblad* van 21 juni 2011 werd de *Wet houdende diverse bepalingen inzake telecommunicatie* gepubliceerd. In afwachting van de implementatie van de Europese richtlijnen werden reeds enkele aanpassingen doorgevoerd, zoals in verband met de interne organisatie en evaluatie van het BIPT en consumentenbescherming. In het *Staatsblad* van diezelfde dag werden ook twee uitvoeringsbesluiten gepubliceerd, zoals het koninklijk besluit van 9 februari 2011 tot vaststelling van de *Ethische Code voor de telecommunicatie* en het koninklijk besluit van 31 mei 2011

tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 december 2009 tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 maart 2007 betreffende de kennisgeving van elektronische-communicatiediensten en -netwerken. Inzake consumentenbescherming is eveneens het Ministerieel besluit tot aanstelling van de ambtenaren die belast zijn met de opsporing en de vaststelling van de inbreuken op de wet van 15 mei 2007 betreffende de bescherming van de consumenten inzake omroeptransmissie- en omroepdistributiediensten (BS 1 augustus 2011) van belang. Verder werden op 15 juli in het Staatsblad gepubliceerd: het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2011 houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2008 houdende de vastlegging van de pakketten van digitale frequenties die zullen worden vrijgegeven tijdens een eerste vergelijkende toets voor het verkrijgen van een vergunning voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijhorende zendvergunningen, alsook de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructures. Belpelletjes op televisie worden voortaan verder omkaderd door het koninklijk besluit van 21 juni 2011 tot vaststelling van de voorwaarden waaraan spelen aangeboden in het kader van televisieprogramma's via nummerreeksen van het Belgische nummerplan en die een taalprogramma inhouden, moeten voldoen.

Arresten Grondwettelijk Hof

133

In zijn arrest 110/2011 van 16 juni 2011 stelt het Grondwettelijk Hof een aantal prejudiciële vragen over de vergoedingen voor het gebruik van het radiospectrum die van mobiele operatoren kunnen worden gevraagd in overeenstemming met het geldende kader (onder meer art. 3, 12, 13 en 14 Machtigingsrichtlijn). De vragen hebben onder meer betrekking op de overgangsregeling tussen het oude en het nieuwe kader en de wijze waarop dit dient te worden toegepast op bestaande en nieuwe operatoren, alsook op de mate waarin een veiling kan worden gehanteerd bij het toekennen van frequenties.
www.const-court.be

Hof van Beroep: kosten overhead BRUO

134

In zijn arrest van 29 juni 2011 spreekt het hof van beroep te Brussel zich in de zaak met nummer 2010/AR/2695 uit over het door Belgacom neergelegde verzoek tot vernietiging van het besluit van de Raad van het BIPT van 3 augustus

2010 over de BRUO Rental Fee. In zijn arrest houdt het hof rekening met enkele materiële rechtzettingen die intussen door het BIPT aan zijn beslissing waren aangebracht. Het hof verwerpt dan ook enkele van de aangebrachte middelen, maar vernietigt het besluit wel op het vlak van de indexering van de overheadkosten en het niet in die kosten opnemen van de collectieve bonussen voor het Belgacom-personeel.
www.bipt.be

Marktanalysebesluiten

135

De besluiten in verband met de markten voor televisieomroep en breedband (zie over de ontwerpen: *Computerrecht* 2011/03) werden na het afronden van de Europese consultatieprocedure op 18 juli 2011 door de CRC (de Conferentie van Regulators voor de elektronische Communicatiesector, waarin de Vlaamse Regulator voor de Media, de Conseil Supérieur de l'Audiovisuel, de Medienrat en het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie samen zeten) definitief goedgekeurd. De besluiten, die onder meer het principe van de openstelling van de kabel in België invoeren, zullen vanaf 1 augustus 2011 in werking treden. Concreet zullen de verschillende kabeloperatoren volgende diensten moeten leveren aan elke operator die hierom vraagt: 1. toegang tot een doorverkoop aanbod voor hun analoge-televisieaanbod; 2. toegang tot hun digitale-televisieplatform; 3. toegang tot een doorverkoop aanbod voor breedbandinternet. Opmerkelijk verschil ten opzichte van de ontwerpbesluiten is dat deze besluiten door de CRC werden genomen (dus niet door de verschillende toezichthouders apart) en dat Belgacom nu expliciet wordt uitgesloten als afnemer van de laatste twee diensten.
Besluiten over breedband en Brussel: www.bipt.be
Besluit Vlaamse kabel: www.vlaamseregulatormedia.be
Besluit Franstalige kabel: www.csa.be

Mededeling mobiele VAS-oproepen

136

Op 28 juni 2011 nam de Raad van het BIPT zijn Mededeling betreffende oproepen naar diensten met toegevoegde waarde vanaf de mobiele netwerken aan. Deze mededeling is het gevolg van enkele gevoerde verzoeningsprocedures over het delen van de inkomsten uit mobiele oproepen naar diensten met toegevoegde waarde. De mededeling heeft tot doel om de marktspelers in te lichten over de principes die

een kader hebben gecreëerd voor het bemiddelingscollege bij de formulering van voorstellen met betrekking tot deze procedures.
www.bipt.be

Mobiele vergunning derde en vierde generatie

137

In zijn persbericht van 2 augustus 2011 liet het BIPT weten dat de vierde vergunning voor het leveren van mobiele diensten van de derde generatie op 15 juni 2011 aan NV Telenet Tecteo Bidco werd toegekend. Die joint venture tussen twee gevestigde kabeloperatoren was de enige kandidaat met een bod voor het gehele beschikbare spectrum (1950,1-1964,9 MHz / 2140,1-2154,9 MHz) voor een bedrag van € 616 656,80 per maand. Binnen de achttien maanden na de toekenning van de vergunning dient men van start te gaan met het aanbieden van diensten. Hetzelfde persbericht stelt ook dat de vergunningen voor het aanbieden van mobiele diensten in de 2,6 GHz-band (4G-vergunningen) in het najaar zullen worden geveild.
www.bipt.be

Europa

Onafhankelijkheid toezichthouders

138

In haar persbericht IP/11/412 van 4 april jl. laat de Europese Commissie weten dat zij de lopende inbreukprocedure tegen Letland zal beëindigen. Letland heeft volgens de commissie voldaan aan de verplichting tot structurele scheiding van haar operationele en regelgevende taken (zoals voorzien in art. 3 Kaderrichtlijn) door de verantwoordelijkheid voor de staatsoperator en de toezichthouder toe te kennen aan twee verschillende ministers.
<http://europa.eu/rapid/>

Hof van Justitie over algemene machtigingen

139

Op 21 juli 2011 sprak het Hof van Justitie zich in *Telefónica de España SA v Administración del Estado* (nr. C-284/10) uit over een prejudiciële vraag over de mogelijkheid voor lidstaten om de door operatoren te betalen vergoeding voor een algemene machtiging voor het aanbieden van elektronische communicatienetwerken en -diensten onder meer te baseren op het brutobedrijfsresultaat. In zijn arrest komt het Hof tot de conclusie dat art. 6 van de toenmalige machtigingsrichtlijn (97/13) zich niet verzet tegen een regeling van een lidstaat waarbij aan houders van algemene machtigingen een heffing wordt opgelegd die wordt berekend op jaarbasis en op basis van de bruto-exploitatie-inkomsten van de heffingplichtige exploitanten, en die is bedoeld ter dekking van de administratiekosten die voortvloeien uit de procedures voor de afgifte, het beheer, de controle en de toepassing van deze machtigingen, voor zover de totale opbrengst uit deze heffing voor deze lidstaat niet hoger is dan het totaal van deze administratiekosten.
www.curia.eu

Implementatie richtlijnenkader 2009

140

Nu de uiterste termijn voor het implementeren van de richtlijnen inzake elektronische communicatie van 2009 (namelijk 25 mei 2011) ruimschoots is verstreken, maakt de Europese Commissie zich klaar om lidstaten die hun verplichtingen nog niet hebben voldaan aan te porren tot actie. In haar persbericht IP/11/905 van 19 juli 2011 laat de Commissie weten dat zij juridische stappen onderneemt tegen twintig van de lidstaten. Enkel Denemarken, Estland, Finland, Ierland, Malta, Zweden en het Verenigd Koninkrijk hadden immers implementatiemaatregelen aan de Commissie gemeld.
<http://europa.eu/rapid/>